EUROPEAN OPEN SCIENCE SPACE

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

9th International Scientific and Practical Conference

GLOBAL DIRECTIONS IN SCIENTIFIC RESEARCH AND TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT

ISSUE №104

eoss-conf.com

September 7-9, 2026
Valencia, Spain

EUROPEAN OPEN SCIENCE SPACE

Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference

"Global Directions in Scientific Research and Technological Development"

September 7-9, 2026

Valencia, Spain

Collection of Scientific Papers

Spain, 2026

UDC 01.1

Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference «Global Directions in Scientific Research and Technological Development» (September 7-9, 2026, Valencia, Spain). European Open Science Space. 2026.

ISBN 979-8-89704-955-4 (series)
DOI 10.70286/EOSS-07.09.2026

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The conference is registered in the database of scientific and technical events of UkrISTEI to be held on the territory of Ukraine (Certificate No.558 dated 28.07.2026).

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

ISBN 979-8-89704-955-4

EUROPEAN OPEN SCIENCE SPACE

© Participants of the conference, 2026
© Collection of scientific papers, 2026
© European Open Science Space, 2026

CONTENT

Section: Accounting and Taxation

Шкромида В., Грубеляс А.
МЕТОДИКА ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА……. 11

Молодовець А.А.
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ У БУДІВЕЛЬНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ……. 15

Section: Agricultural Sciences

Осіпов М.
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ НАСІННЄВОГО РОЗМНОЖЕННЯ ВИДІВ РОДУ HYDRANGEA L. …….. 18

Section: Art History and Literature

Голіус В., Кусайло Д.В.
РОЛЬ КОЛЬОРУ У ФОРМУВАННІ ВІЗУАЛЬНОГО СТИЛЮ ВІДЕОІГОР……... 20

Section: Automation and Robotics

Коваленко В.П., Ковалюк О.О.
МЕТОД БЕЗПЕЧНОЇ ЗАМІНИ LLM-КОМПОНЕНТА В ГІБРИДНІЙ АВТОМАТИЗОВАНІЙ СИСТЕМІ КЕРУВАННЯ ДОСТУПОМ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ РЕГРЕСІЙ РІШЕНЬ…….. 23

Section: Ecology and environmental protection

Balakhanova G.V.
APPLICATION OF BIOINDICATORS AND ECOLOGICAL INDICES IN THE ASSESSMENT OF ECOSYSTEM BIOLOGICAL PRODUCTIVITY…….. 28

Balakhanova G.V.
THE ROLE OF ECOLOGICAL REFUGIA IN MAINTAINING AND CONSERVING BIODIVERSITY UNDER CONDITIONS OF URBANIZATION…….. 43

Section: Economy

Lazarieva O.
THE OBJECTIVE NECESSITY OF SPATIAL LAND-USE PLANNING. 63

Melnychuk D.
HUMAN CAPITAL ARCHITECTURE: COMPONENT SYNERGY WITHIN A NEW APPROACH……. 65

Gurskiy A.
INTEGRATION OF THE PRINCIPLES OF SOCIAL RESPONSIBILITY INTO THE STRATEGIC MANAGEMENT OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF POST-WAR DEVELOPMENT……... 67

Жигилій О.Г.
ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ……. 71

Пожуєва І., Левицька Т.
ДИНАМІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ КОМПАНІЇ……... 74

Наритник П., Андрійчук І.
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙ У ВІДНОВЛЮВАНІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ…… 77

Section: Food Technologies

Ковальова О., Лобода Д.
РОЗРОБЛЕННЯ РЕЦЕПТУР КАРТОПЛЯНИХ ЧИПСІВ, ЗБАГАЧЕНИХ КУРКУМІНОМ ТА НАТУРАЛЬНИМИ АРОМАТИЗАТОРАМИ…… 80

Section: Information Technology, Cyber Security and Computer Engineering

Kalashnyk V., Melnyk G.
A METHODOLOGY FOR EVALUATING QOS OF MIXED NETWORK TRAFFIC USING NETWORK AND APPLICATION-LEVEL CRITERIA…… 84

Фещенко Р.Д., Вітвіцька К.Е., Калякін С.В.
БАГАТОФАКТОРНА АВТЕНТИФІКАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ІДЕНТИЧНІСТЮ В ГІБРИДНИХ ХМАРНИХ СЕРВІСАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ…….. 88

Section: International Relations

Карпунь Н.А.
ГІДРОПОЛІТИКА ТА ГЕГЕМОНІЯ У СФЕРІ ТРАНСКОРДОННИХ ВОДНИХ РЕСУРСІВ……... 91

Бабіна В., Кузь О.
МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ВПЛИВУ ДЕРЖАВИ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ……. 94

Section: Jurisprudence

Сирота О.
ВСТАНОВЛЕННЯ РИНКОВОЇ ВАРТОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО ЗРОБЛЕНИХ ВИРОБІВ, ЩО НЕ МАЮТЬ АНАЛОГІВ: МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУДОВО-ТОВАРОВЕДЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ…….. 100

Дем'янова П.В.
ВАЛЮТНІ ОБМЕЖЕННЯ ТА ПУБЛІЧНИЙ ПОРЯДОК ПРИ ВИЗНАННІ І ВИКОНАННІ АРБІТРАЖНИХ РІШЕНЬ В УКРАЇНІ….. 105

Section: Logistics and Transport

Літвяк В.І., Руденко С.В., Волошин А.О.
ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО ОПИСУ ПРОСТОРУ СТАНІВ МОРСЬКОЇ ТРАНСПОРТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ……... 109

Section: Marketing and Advertising

Бондаренко О., Бринза Н.
ЦИФРОВІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СПОЖИВЧОГО РИНКУ…….. 113

Голіус В., Кусайло Д.В.
РЕДИЗАЙН ЛОГОТИПУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОНОВЛЕННЯ БРЕНДУ. 117

Section: Medicine

Петрик К.Ю., Братанич К.О.
ІМУНО-ЕНДОКРИННА РЕГУЛЯЦІЯ КИШКОВОГО ГОМЕОСТАЗУ: ВЗАЄМОДІЯ ІНТЕРЛЕЙКІНУ-33 ТА СЕРОТОНІНЕРГІЧНИХ СИСТЕМ…… 120

Hryvkova L.V., Zotov O.S., Hryvkova L.V.
CHRONIC STRESS AND CANCER PROGRESSION: NEUROENDOCRINE–IMMUNE MECHANISMS AND IMPLICATIONS FOR ANTICANCER THERAPY…… 122

Гончарова О., Васильченко М., Долуда А.
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФІЛАКТИКИ ПОВТОРНИХ ПЕРЕДОЗУВАНЬ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ РОЗЛАДАМИ, ПОВ'ЯЗАНИМИ ЗІ ВЖИВАННЯМ ОПІОЇДІВ, У МЕЖАХ КОНЦЕПЦІЇ ЗМЕНШЕННЯ ШКОДИ…….. 129

Kochadze D., Latchkepiani E., Makharashvili R., Kutchukhidze D.
THERAPEUTIC POTENTIAL AND TOXICOLOGICAL RISKS OF SELECTED TOXIC MEDICINAL PLANTS: A PHARMACOGNOSTIC AND ETHNOPHARMACOLOGICAL REVIEW…… 133

Тургунов К.Р.
СИСТЕМЫ ГРУПП КРОВИ AB0 И RH: ГЕНЕТИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ И КЛИНИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ В ТРАНСФУЗИОЛОГИИ……... 145

Section: Pedagogy, Philology and Linguistics

Süleymanova A.Ə.
SÜNİ İNTELLEKT DƏSTƏKLİ İNGİLİS DİLİ TƏDRİSİNİN TƏLƏBƏLƏRİN ŞİFAHİ KOMMUNİKATİV KOMPETENSİYASININ İNKİŞAFINDA ROLU VƏ POTENSİALI……... 149

Билбас Г.
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ ІІІ РІВНЯ……... 154

Süleymanova L.Q.
İNGİLİS DİLİ MÜƏLLİMİNİN DƏYİŞƏN ROLU: SÜNİ İNTELLEKT ERASINDA YENI PEDOGOJI KOMPETENCIYALAR…… 157

Maslo I.
DESIGNING THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT TRAJECTORY OF AN ESP TEACHER AMIDST GLOBAL TRANSFORMATIONS….. 162

Medvedieva K.
OVERCOMING THE JAPANESE LANGUAGE SPEAKING ANXIETY. 165

Кінішенко І.М., Яковенко Ю.Л.
КРИЗА ІДЕНТИЧНОСТІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОМУ ДИСКУРСІ ТА РОЛЬ ФІЛОСОФІЇ…….. 168

Melnychuk N.O.
EMOTIONAL PROCESS AS A MULTIDIMENSIONAL CATEGORY: LINGUISTIC PARAMETERS OF VERBALIZATION…….. 170

Строкаль О.
ТОПОПОЕТИКА НОВОТВОРУ «НАДСОФІЙСЬКИЙ» ЯК ЕКСПЛІКАНТА МІФОЛОГЕМИ СВІТ ВЛАДИ У ПОЕЗІЇ О. ДОВГОГО……... 174

Мойко О., Ванівська К.
ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ……. 177

Хмелькова О.
ТРАНСФОРМАЦІЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ… 185

Широких О.О., Євдокименко Д.В.
STEM –ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАУРОЧНОЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З БІОЛОГІЇ……. 193

Səfərova R.S.
SÜNİ İNTELLEKT DƏSTƏKLİ İNGİLİS DİLİ TƏDRİSİNİN TƏLƏBƏLƏRİN ŞİFAHİ KOMMUNİKATİV KOMPETENSİYASININ İNKİŞAFINA TƏSİRİ: NƏZƏRİ VƏ METODOLOJİ YANAŞMALAR… 197

Abdullayeva A.E.
THE ROLE OF ARTIfiCIAL INTELLIGENCE IN FOSTERING INCLUSIVE EDUCATION…….. 201

Конєва М.З.
ВИКОРИСТАННЯ ДІАЛОГІВ ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ УСНОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ…….. 206

Дячук О.О.
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНЕ МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ СФЕРИ ПОСЛУГ……. 209

Abdulaxatova Sh.A.
ORGANIZING THE PROCESS OF DEVELOPING CREATIVE THINKING SKILLS THROUGH DEBATE-BASED LEARNING…… 213

Section: Physical and mathematical sciences

Шумілова С.
ТРИ КИТИ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН……. 218

Nahornyi M.S., Hrubel M.H., Lishchynska Kh.I.
CRITICAL THINKING AND THE ANALYSIS OF COGNITIVE BIASES IN MILITARY PLANNING: MATHEMATICAL METHODS OF ASSESSMENT…… 228

Nahornyi M.S., Bilash O.V.
FORMAL METHODS FOR DETECTING MANIPULATIVE INFORMATION CONSTRUCTIONS USING MATHEMATICAL LOGIC…… 233

Vidmachenko A.P.
GEOPHYSICAL, GRAVITATIONAL, AND MAGNETIC DATA ON NEPTUNE'S MOON TRITON……. 238

Джалилова Р.К.
СОЗДАНИЕ УСТОЙЧИВОЙ И ЗАЩИЩЕННОЙ ИНФОРМАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ…… 249

Section: Physical Culture and Sports

Півень О.П., Лой Б.І.
РОЗВИТОК ТОПОГРАФІЧНИХ УМІНЬ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ТУРИСТСЬКО-КРАЄЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ……. 258

Section: Politics and Sociology

Приліпко В.
ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ БЕЗ ФОРМАЛІЗАЦІЇ: РОЗРИВ МІЖ МАСШТАБОМ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ ТА ЙОГО ПРАВОВИМ ОФОРМЛЕННЯМ В УКРАЇНІ……... 266

Section: Psychology

Кислий В., Яндола К., Желєзняк В.
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ АСИСТЕНС У СИСТЕМІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ПЕРСОНАЛУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ……... 269

Rzayeva P.
THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON ADOLESCENTS' ATTENTION AND MEMORY……. 274

Яковець М.
СУЧАСНІ ЗАСОБИ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ…….. 286

Волошин Н.В., Блінов О.А.
ПОДОЛАННЯ СІМЕЙНИХ КРИЗ У СІМ'ЯХ ВЕТЕРАНІВ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ……. 289

Стахова О.О., Честних О.В.
ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ МОВЛЕННЄВИМИ ПОРУШЕННЯМИ…… 292

Butko O., Butko N.
COGNITIVE SCRIPTS AND NARRATIVES IN MEDIA PSYCHOLOGY 295

Section: Social Work and Consultation

Вішталюк В.В.
ПРОЄКТНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КЕРІВНИКІВ НАДАВАЧІВ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ: СУТНІСТЬ, ЗМІСТ І КОНТЕКСТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ……... 300

Section: Technical Sciences

Потапенко М., Шаршонь В.
ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДДАЛЕНОГО КЕРУВАННЯ ПЕРИФЕРІЙНИМИ ПРИСТРОЯМИ НА БАЗІ AVR-МІКРОКОНТРОЛЕРІВ……. 304

Манжос О.
НАПРУЖЕНО-ДЕФОРМОВАНИЙ СТАН ЦИЛІНДРИЧНОЇ ОБОЛОНКИ З ПРУЖНИМ ШАРОМ…… 306

Астістова Т., Іванова Е.
РОЗРОБКА ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ПІДБОРУ ГОТОВИХ ПРОГРАМ ХАРЧУВАННЯ…….. 310

Кузавков В., Ланко А., Яшник В.
МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛИШКОВОГО РЕСУРСУ РАДІОЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ……... 314

4. Пасічніченко А.В. Арт-техніки як засіб корекції тривожності у дітей дошкільного віку. URL: http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/22105/1/Арт-техніки%20як%20засіб%20корекції.pdf (дата звернення: 01.12.2025).
5. Програма занять на подолання нервової напруги, тривожності, страхів дітей з особливими освітніми потребами / авт.-упоряд. Н.І. Шовкопляс. URL: https://psyhologdcpp.in.ua/wp-content/uploads/2025/03/2-2.pdf (дата звернення: 01.12.2025).
6. Робота з дитячою тривогою. Алгоритм проведення корекційних занять. URL: https://vseosvita.ua/c/pedagogy/post/41617 (дата звернення: 01.12.2025).
7. Сторчакова Д.О. Запобігання розвитку мовленнєвої тривожності в дітей молодшого шкільного віку з тяжкими мовленнєвими порушеннями // Формування життєвої компетентності осіб з особливими освітніми потребами в системі позашкільної, спеціальної та інклюзивної освіти: зб. наук. пр. Харків, 2024. С. 178-181. URL: https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e1127257-590b-4e8d-9843-3ba4fc8cc252/content (дата звернення: 17.11.2025).
8. Танцювальна терапія як засіб корекції тривожності у дітей. URL: https://iua.waykun.com/articles/stattja-z-psihologii-po-temi-tancjuvalna-terapija.php#google_vignette (дата звернення: 12.11.2025).
9. Тривожні діти: методичні та практичні рекомендації / упоряд. А.Р. Шаш. URL: https://naurok.com.ua/metodichno-praktichniy-posibnik-trivozhni-diti-metodichni-ta-praktichni-rekomendaci-33793.html (дата звернення: 01.12.2025).

COGNITIVE SCRIPTS AND NARRATIVES IN MEDIA PSYCHOLOGY

Butko Oleksandra
Lecturer
Butko Natalia
Lecturer
Department of Germanic Philology
Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Ukraine

Introduction

In contemporary society, mass media narratives constitute a primary environment for human socialization. Traditional communication paradigms often rely on direct, rhetorical persuasion, which presents overt arguments inviting immediate critical evaluation. In contrast, mass media heavily utilizes narrative communication, a format that does not explicitly demand that the audience verify the authenticity or logical validity of the information provided. Instead, stories draw audiences into alternative

realities, conveying complex social scenarios and behavioral templates with minimal explicit instruction.

A central concept in media psychology is that of the "cognitive script", a stored mental template that provides step-by-step expectations for behaviour in familiar contexts. Scripts enable individuals to navigate social interactions efficiently, dictating standard sequences of events and appropriate responses. While historically acquired through direct, face-to-face social interactions, cognitive scripts in the modern digital age are increasingly derived from repetitive exposure to mass media narratives.

Understanding how these media narratives translate into real-world behavior requires a rigorous exploration of the underlying psychological foundations. The core problem this paper addresses is: What are the precise cognitive and emotional mechanisms through which mass media narratives overcome psychological resistance and implant behavioural scripts into audiences' long-term memory structures?

To resolve this question, this paper presents a conceptual systematic synthesis of five foundational media psychology and communication frameworks: Narrative Transportation Theory (Green & Brock, 2000), the Extended Elaboration Likelihood Model (E-ELM) (Slater & Rouner, 2002), Social Cognitive Theory of Mass Communication (Bandura, 2001), The Entertainment Overcoming Resistance Model (EORM) (Moyer-Gusé, 2008), Mental Simulation and Transportation (Escalas, 2004).

By synthesizing these frameworks, we map the cognitive pathway from media consumption to script internalization, offering a unified theoretical perspective on how media scenarios shape human cognition.

Methods.

To construct this systematic conceptual synthesis, we utilized a qualitative theoretical mapping methodology. Rather than presenting primary empirical data from a single localised experiment, this study aggregates, decodes, and synthesises established peer-reviewed theoretical models in media psychology to build an integrated framework.

The selected frameworks were analysed using qualitative conceptual coding. We extracted the core independent variables (e.g., narrative exposure, media format), mediating processes (e.g., narrative transportation, character identification, parasocial interaction, mental simulation), moderating variables (e.g., transportability, prior attitudes), and dependent outcomes (e.g., reduced counterarguing, script internalization, belief revision) from each model.

These variables were then mapped into a sequential, multi-stage cognitive path model. Furthermore, we drew a structural analogy between this unified narrative path model and the "cognitive chain" observed in customer-based brand equity models (Punj & Hillyer, 2004), examining how brand attitude, brand knowledge, and brand heuristics act as parallel structured systems for script-like cognitive processing.

Results.

Our systematic synthesis reveals that the translation of mass media narratives into long-term cognitive scripts is not a direct, linear effect. Instead, it occurs through a highly coordinated, four-stage cognitive and emotional process.

The internalisation process begins with narrative transportation, defined as an individual's cognitive and emotional absorption into a story world (Green & Brock, 2000). Highly engaging mass media narratives draw audiences in through rich imagery and suspenseful plotting.

From a cognitive processing perspective, narrative transportation acts as a gatekeeper of mental bandwidth. Because human cognitive capacity is finite, the process of constructing mental models of a story's characters, setting, and plot consumes the vast majority of an individual's processing resources. Consequently, transported individuals have very few remaining cognitive resources available to evaluate claims, detect logical inconsistencies, or formulate critical counterarguments (Green & Brock, 2000). Thus, narrative transportation effectively suspends the audience's critical faculties, making them highly receptive to the story's underlying assertions and scenarios.

When individuals encounter explicit persuasive messages (such as advertisements or educational lectures), they typically activate cognitive defences, resulting in psychological reactance (the desire to reassert freedom in the face of perceived manipulation) and active counterarguing.

Media narratives bypass this defense system through a process described by the Extended Elaboration Likelihood Model (E-ELM) (Slater & Rouner, 2002) and the Entertainment Overcoming Resistance Model (EORM) (Moyer-Gusé, 2008). Unlike analytical processing, where persuasion depends on the careful evaluation of argument strength, narrative persuasion relies on absorption.

The EORM specifies that narrative elements, particularly character identification (conceptually adopting a character's goals and perspective) and parasocial interaction (developing a one-sided, pseudo-social relationship with a character), are critical in reducing resistance. When a viewer strongly identifies with a character, their personal ego is temporarily merged with the fictional persona. Because individuals rarely argue against themselves, identifying with a character effectively suppresses counterarguing (Moyer-Gusé, 2008). Furthermore, because the persuasive message is embedded implicitly within the narrative rather than presented as an overt demand, psychological reactance is minimised, allowing controversial or unfamiliar behavioural scenarios to be accepted without friction.

Once cognitive resistance is bypassed, the actual behavioral content of the narrative can be acquired. According to Albert Bandura's Social Cognitive Theory (SCT) of mass communication, human behaviour is extensively shaped through vicarious experiences and symbolic modeling (Bandura, 2001).

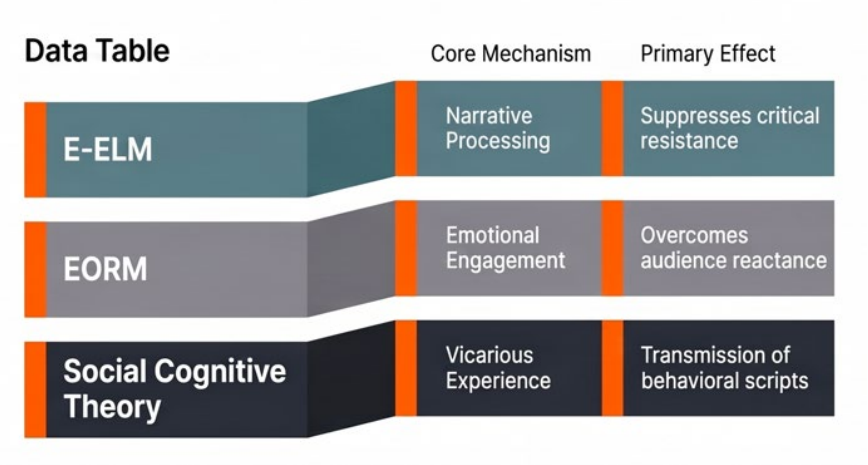

Figure 1. Narrative Theories

Discussion

The conceptual synthesis presented in this paper provides a comprehensive psychological foundation for how mass media scenarios and narratives shape human behavior. By integrating theories of transportation, resistance reduction, observational learning, and mental simulation, we move beyond simplistic "media effects" paradigms to map a highly sophisticated, multi-stage cognitive journey.

The primary theoretical contribution of this model is the integration of emotional and cognitive pathways. Historically, cognitive learning theories (like Bandura's SCT) and narrative persuasion theories (like E-ELM and EORM) were studied in isolation. Our model demonstrates that they are deeply interdependent: narrative transportation and identification act as the necessary cognitive "bypasses" that lower psychological resistance, creating an open cognitive state in which symbolic modeling (SCT) and mental simulation (Escalas, 2004) can successfully implant cognitive scripts.

Practically, this unified model has profound implications for the design of entertainment-education (E-E) campaigns. To promote prosocial behaviors (such as safe sex practices, health screenings, or environmental conservation), media producers should not merely present factual arguments. Instead, they must design highly absorbing narratives with relatable characters who undergo "transitional journeys" (Bandura, 2001). By maximising narrative transportation and character identification, these campaigns can bypass audience resistance, trigger mental simulation, and effectively deliver positive cognitive scripts that guide real-world behavioural changes.

While this systematic synthesis provides a robust conceptual framework, several limitations must be acknowledged. First, the long-term durability of narrative-acquired scripts remains under-researched. While mental simulation helps anchor scripts in memory, we do not know the decay rate of these templates in the absence of repetitive media exposure. Second, individual differences—such as an individual's baseline "transportability" or deeply entrenched prior attitudes—may act as powerful moderators, occasionally causing reactance even within highly absorbing narratives.

Future research in media psychology should employ neurocognitive and psychophysiological measures (such as fMRI or EEG) to track the real-time cognitive

resource depletion that occurs during narrative transportation. Furthermore, longitudinal empirical studies are needed to evaluate how repeatedly activated media scripts gradually solidify into permanent social norms and cultural realities, as hypothesized by broader cultivation frameworks.

Conclusion

Mass media narratives are far more than a source of idle entertainment; they represent a highly sophisticated, automated system for cognitive script delivery. By absorbing audiences into story worlds, media narratives bypass cognitive resistance, utilize characters as symbolic models for behavior, and prompt active mental simulation. This structured cognitive chain ultimately installs pre-packaged behavioral scripts directly into the human mind. Recognizing these psychological foundations is essential for understanding both the profound cultural influence of contemporary mass media and the strategic potential of narrative persuasion to foster positive societal change.

References

1. Bandura, A. (2001). Social cognitive theory of mass communication. Media Psychology, 3(3), 265–299. https://doi.org/10.1207/S1532785XMEP0303_03
2. Butko, N., Butko, O. (2026). The Evolution of Media Psychology. The 7th International Scientific and Practical Conference “Modern Science: Research, Economy and Innovation”, 246-251 (2-4 September, Zagreb, Croatia) 10.70286/ISU-02.09.2026
3. Escalas, J. E. (2004). Imagine yourself in the product: Mental simulation, narrative transportation, and persuasion. Journal of Advertising, 33(2), 37–48.
4. Green, M. C., & Brock, T. C. (2000). The role of transportation in the persuasiveness of public narratives. Journal of Personality and Social Psychology, 79(5), 701–721. https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.5.701
5. Moyer-Gusé, S. (2008). Toward a theory of entertainment-education: The entertainment overcoming resistance model. Communication Theory, 18(3), 407–425. https://doi.org/10.1111/j.1468-2885.2008.00328.x
6. Punj, G. N., & Hillyer, C. L. (2004). A cognitive model of customer-based brand equity for frequently purchased products: Conceptual framework and empirical results. Journal of Consumer Psychology, 14(2), 124–131. https://doi.org/10.1207/S15327663JCP1401&2_14
7. Slater, M. D., & Rouner, D. (2002). Entertainment-education and elaboration likelihood: Understanding the processing of narrative persuasion. Communication Theory, 12(2), 173–191. https://doi.org/10.1111/j.1468-2885.2002.tb00265.x